КАФЕДРА публічного адміністрування та управління бізнесом

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри публічного адміністрування
та управління бізнесом
протокол № 6 від 26.12. 2019 р.
В.о. зав. кафедри _____ Комарницька Г.О.

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління конкурентною політикою»

галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

спеціалізація «Публічне адміністрування та управління бізнесом»

освітній ступінь: бакалавр

Укладач: д.е.н., професор,
Васьківська Катерина Володимирівна

ЛЬВІВ 2019

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ …… 3

РОЗДІЛ 2. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ……...…5

РОЗДІЛ 3. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ……..6

РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ……..15

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ……19

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Невід'ємною складовою соціально орієнтованої ринкової економіки є ефективно функціонуюча ланка підприємницької діяльності – адміністрування підприємницької діяльності. Формування та забезпечення конкурентоспроможності української економіки та її ефективне інтегрування у світове економічне співтовариство неможливе без ефективного управління господарською діяльністю підприємств.

Управління діяльністю підприємства має створювати умови для приросту достатку власників такого підприємства, забезпечуючи при цьому ефективний перерозподіл капіталу в межах національної економіки та формування середнього класу власників.

Розв’язання цих та інших завдань безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки фахівців з адміністрування підприємницької діяльності, рівня їх компетенції, вміння обґрунтовувати та приймати правильні управлінські рішення.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини, що виникають у процесі управління конкурентною політикою.

Метою навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління конкурентною політикою.

Основні завдання - це вивчення теоретичних та організаційних основ адміністрування підприємницької діяльності, набуття знань і практичних навичок з управління конкурентною політикою.

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб’єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Практичне заняття (лат. praktikos — діяльний) — форма навчального заняття, під час якої науково-педагогічний працівник організовує для студентів аналіз окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує навички і вміння їх практичного застосування, через індивідуальне виконання відповідно сформульованих завдань.

Цю форму занять проводять у аудиторіях, обладнаних необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою.

Основні завдання практичних занять:

- поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи;
- формування інтелектуальних навичок і вмінь планування, аналізу й узагальнень, опанування навичок організації професійної діяльності;
- накопичення первинного досвіду організації виробництва та технікою управління ним;

- оволодіння початковими навичками керівництва, менеджменту та самоменеджменту.

Структура практичного заняття: попередній контроль знань, навичок і вмінь студентів; формулювання загальної проблеми та її обговорення за участю студентів; розв'язування завдань та їх обговорення; розв'язування контрольних завдань, їх перевірка й оцінювання. Оцінки за окремі практичні заняття враховують, виставляючи підсумкову оцінку з відповідної навчальної дисципліни.

Кількість годин на практичні заняття з окремої дисципліни визначено навчальним планом. Перелік тем практичних занять міститься в робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість студентів на практичному занятті не повинна перевищувати половини академічної групи.

У процесі проведення практичних занять використовують різні методи навчання. Оскільки головне завдання цього виду навчальної роботи - формування навичок і вмінь, то основними мають бути різноманітні вправи (підготовчі, пробні, за зразком, тренувальні, творчі, практичні, графічні, усні, письмові, професійні, технічні та ін.).

Практичні заняття мають відповідати таким вимогам:

- розуміння з боку студентів необхідності володіти базовими теоретичними знаннями;
- усвідомлення необхідності вироблення навичок і вмінь, що мають професійну спрямованість;
- забезпечення оптимальних умов для формування навичок і умінь (санітарно-гігієнічних, дидактичних, виховних);
- навчання студентів раціональних методів оволодіння навичками і вміннями;
- забезпечення самостійної діяльності кожного студента;
- дотримання систематичності й логічної послідовності у формуванні навичок і вмінь студентів;
- розроблення завдань для практичних занять з чіткою професійною спрямованістю;
- широке включення в систему практичних занять творчих завдань;
- систематичний контроль за виконанням практичних завдань;
- постійне заохочення практичної навчальної діяльності студентів.

РОЗДІЛ 2. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

	Назва теми	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин	
		Всього	в т.ч.:		лекції	семінарські (практ)
			СРС	ауд		
1	Конкурентна політика як складова економічної політики держави	7	4	3	2	1
2	Суть, значення конкуренції та конкурентоспроможноті	7	4	3	2	1
3	Конкурентна політика держави	8	4	4	2	2
4	Конкурентна політика в системі інструментів державного регулювання економіки	8	4	4	2	2
5	Методи оцінки конкурентоспроможності	8	4	4	2	2
6	Діагностика управління конкурентною політикою підприємства	9	5	4	2	2
7	Обґрунтування вибору стратегії як інструмента управління конкурентною політикою	11	5	6	4	2
8	Організаційно-економічне забезпечення теми управління конкурентною політикою	11	5	6	4	2
9	Конкурентна політика та політика у сфері малого та середнього бізнесу.	11	5	6	4	2
10	Конкурентна політика ЄС	10	5	5	3	2
	Всього	90	45	45	27	18

РОЗДІЛ 3. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1. Конкурентна політика як складова економічної політики держави. Конкурентоспроможність, основні фактори.

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Конкурентна політика як складова частина економічної політики будь-якої сучасної держави.
2. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин.
3. Сприяння і заохочення конкуренції - основа сучасної конкурентної політики.
4. Конституційне значення конкурентної політики.
5. Конкурентоспроможність, основні фактори. Класифікація поняття «конкурентоспроможність». Зв'язок конкурентоспроможності з іншими категоріями теорії конкуренції.
6. Стратегічний потенціал як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій «конкуренція» і «конкурентна політика» ґрунтується на знаннях з дисциплін: економічна теорія, основи менеджменту, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Мета практичного заняття – формування системи теоретичних знань з основ «управління конкурентною політикою».

Основні завдання практичних занять:

- поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи;
- формування інтелектуальних навичок і вмінь планування, аналізу й узагальнень, опанування навичок організації професійної діяльності;
- накопичення первинного досвіду організації виробництва та технікою управління ним;
- оволодіння початковими навичками керівництва в умовах конкуренції.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Конкурентна політика як складова частина економічної політики будь-якої сучасної держави.
2. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин.
3. Основні правила конкурентної поведінки суб'єктів господарювання.
4. Державна конкурентна політика.
5. Сприяння і заохочення конкуренції - основа сучасної конкурентної політики.
6. Конкурентне законодавство як правова основа конкурентної політики.

7. Конституційне значення конкурентної політики.
8. Конкурентоспроможність, основні фактори.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Практичне заняття № 2. Конкурентна політика держави

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Політика розвитку конкуренції.
2. Особливості розвитку конкуренції.
3. Методи конкурентної політики держави: організаційно-контролюючі; адміністративно-імперативні; профілактично-роз'яснювальні.
4. Засоби конкурентної політики держави.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення конкурентної політики держави ґрунтується на знаннях з дисциплін: економічна теорія, основи менеджменту, менеджмент, економіка підприємств.

Мета практичного заняття – формування системи знань з основ конкурентної політики, конкурентоспроможності.

Основні завдання практичних занять:

Обґрунтувати теоретично «комунікацію» як категорія менеджменту. Елементи комунікаційного процесу (відправник, повідомлення, канал, отримувач, зворотній зв'язок). Ознайомитись з вимогами до комунікацій в організації. Вивчити класифікацію комунікації. Вивчити документацію та золоте правило комунікації.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Суть політики розвитку конкуренції.
2. Особливості формування політики розвитку конкуренції.
3. Суть принципу стратегічного державного управління.
4. Уточніть суть «ефективної конкуренції».
5. Розвиток конкуренції, основні показники.
6. Методи конкурентної політики держави: організаційно-контролюючі; адміністративно-імперативні; профілактично-роз'яснювальні.
7. Засоби конкурентної політики держави.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Практичне заняття № 3. Конкурентна політика в системі інструментів державного регулювання економіки

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Конкурентна політика як одна з форм державного регулювання національної економіки. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин зумовлює необхідність формування державної конкурентної політики як окремого цілісного напряму економічної політики.
2. Конкурентна політика - один із найскладніших видів економічної політики.
3. Конкурентна політика як складова економічної політики держави. Конкурентна політика держави сприяє економічній конкуренції, заохочуючи або змушуючи незалежних покупців і продавців вступати у конкуренцію на ринку.
4. Суть конкурентного регулювання, що спрямоване на підтримання раціональної ринкової структури та формування ефективної конкурентної поведінки підприємств.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Мета практичного заняття – формування системи теоретичних знань з основ конкурентної політики в системі інструментів державного регулювання економіки.

Основні завдання практичних занять:

Вивчити суть конкурентної політики як форму державного регулювання національної економіки. Ознайомитись із процесом функціонування та розвитку конкурентних відносин зумовлює необхідність формування державної конкурентної політики як окремого цілісного напряму економічної політики.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Суть конкурентної політики як одна з форм державного регулювання національної економіки.
2. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин зумовлює необхідність формування державної конкурентної політики як окремого цілісного напряму економічної політики.

3. Конкурентна політика - один із найскладніших видів економічної політики.
4. Конкурентна політика як складова економічної політики держави.
5. Конкурентна політика держави сприяє економічній конкуренції, заохочуючи або змушуючи незалежних покупців і продавців вступати у конкуренцію на ринку.
6. Суть конкурентного регулювання, що спрямоване на підтримання раціональної ринкової структури та формування ефективної конкурентної поведінки підприємств.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 17, 22].
Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Практичне заняття № 4. Методи оцінки конкурентоспроможності

Навчальний час: 2 год.
План практичного заняття
1. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності.
2. Якісні методи оцінювання.
3. Кількісні методи.
4. Спеціальні методи оцінки.
5. Комплексні методи.
6. Основні принципи оцінки конкурентоспроможності.
7. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.
Мета практичного заняття – набуття знань з методів оцінки конкурентоспроможності.
Основні завдання практичних занять:
Ознайомитись з методичними підходами до оцінки конкурентоспроможності. Вивчити якісні, кількісні, спеціальні, комплексні методи. Вивчити основні принципи оцінки конкурентоспроможності. Ознайомитись з оцінкою конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.
Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:
1. Обґрунтувати методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності.
2. Пояснити якісні методи оцінювання.

3. Пояснити кількісні методи. Навести приклади.
4. Спеціальні методи оцінки. Навести приклади.
5. Комплексні методи.
6. Основні принципи оцінки конкурентоспроможності.
7. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 21, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Презентаційні матеріали.

Практичне заняття № 5. Діагностика управління конкурентною політикою підприємства

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Аналіз діяльності конкурентів як діюча система контролю й аналізу підприємств-конкурентів.
2. Виявлення сильних і слабких сторін конкурентів.
3. Розробка стратегії й тактики конкурентної поведінки на ринку.
4. Оцінка конкурентного середовища підприємства.
5. Напрями оцінки стратегічного потенціалу підприємства.
6. Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Мета практичного заняття – набуття знань з діагностики управління конкурентною політикою підприємства.

Основні завдання практичних занять:

Дослідити діяльності конкурентів як діюча система контролю й аналізу підприємств-конкурентів. Виявити сильні та слабкі сторони конкурентів. Розробити стратегію й тактику конкурентної поведінки на ринку.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Дати оцінку діяльності конкурентів як діючої системи контролю й аналізу підприємств-конкурентів,
2. Розробка стратегії й тактики конкурентної поведінки на ринку.
3. Оцінка конкурентного середовища підприємства.
4. Напрями оцінки стратегічного потенціалу підприємства.
5. Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 21, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.
Презентаційні матеріали.

Практичне заняття № 6. Обґрунтування вибору стратегії як інструмента управління конкурентною політикою

Навчальний час: 2 год.
План практичного заняття
1. Конкурентна стратегія як концепція й система.
2. Основна мета конкурентної стратегії.
3. Умови формування конкурентної стратегії.
4. Стратегічна мета підприємства.
5. Вибір конкурентної стратегії.
6. Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства.
7. Моделювання конкурентної боротьби інтегрованих структур бізнесу.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Мета практичного заняття – набуття знань з вибору стратегії як інструмента управління конкурентною політикою.

Основні завдання практичних занять:

Ознайомитись з конкурентною стратегією як концепцією й системою. Вивчити основну мету конкурентної стратегії. Дослідити умови формування конкурентної стратегії. Дослідити стратегічну мету підприємства.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:
1. Конкурентна стратегія як концепція й система.
2. Основна мета конкурентної стратегії.
3. Умови формування конкурентної стратегії.
4. Стратегічна мета підприємства.
5. Вибір конкурентної стратегії.
6. Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства.
7. Моделювання конкурентної боротьби інтегрованих структур бізнесу.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 21, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Практичне заняття № 7. Організаційно-економічне забезпечення управління конкурентною політикою

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Організація моніторингу конкурентного середовища.
2. Моніторинг конкурентного середовища підприємства як комплекс взаємозалежних дій.
3. Мета організації системи моніторингу. Основні завданням моніторингу конкурентного середовища. Предметна сфера моніторингу конкурентного середовища.
4. Формування системи стратегічного контролю підприємства.
5. Механізм управління конкурентними ризиками. Моніторинг конкурентних переваг.
6. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Мета практичного заняття – набуття знань з організаційно-економічне забезпечення теми управління конкурентною політикою.

Основні завдання практичних занять:

Вивчити процес моніторингу конкурентного середовища. Ознайомитись з основними завданням моніторингу конкурентного середовища. Вивчити формування системи стратегічного контролю підприємства.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Організація моніторингу конкурентного середовища.
2. Моніторинг конкурентного середовища підприємства як комплекс взаємозалежних дій.
3. Мета організації системи моніторингу.
4. Тенденції розвитку конкурентного середовища.
5. Основні завданням моніторингу конкурентного середовища.
6. Предметна сфера моніторингу конкурентного середовища.
7. Формування системи стратегічного контролю підприємства.
8. Механізм управління конкурентними ризиками.
9. Моніторинг конкурентних переваг.
10. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.

Література : [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 21, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Практичне заняття № 8. Конкурентна політика та політика у сфері малого та середнього бізнесу

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Взаємозв'язок сучасної державної політики у сфері малого та середнього бізнесу з конкурентною політикою.
2. «Деолігархізація», «детронізація олігархів» та «відкриття природних монополій», їх суть, значення.
3. Значення конкурентної політики та політики у сфері малого та середнього бізнесу в розвитку економіки.
4. Ефективність конкуренції на ринках, де домінують МСП.
5. Динаміка взаємовідносин між МСП і великими компаніями та механізм формування конкурентної політики.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, фінансове посередництво.

Мета практичного заняття – набуття знань з основ конкурентної політики та політики у сфері малого та середнього бізнесу.

Основні завдання практичних занять:

Вивчити взаємозв'язок сучасної державної політики у сфері малого та середнього бізнесу з конкурентною політикою. Дослідити значення конкурентної політики та політики у сфері малого та середнього бізнесу в розвитку економіки. Вивчити динаміку взаємовідносин між МСП і великими компаніями та механізм формування конкурентної політики.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Взаємозв'язок сучасної державної політики у сфері малого та середнього бізнесу з конкурентною політикою.
2. «Деолігархізація», «детронізація олігархів» та «відкриття природних монополій», їх суть, значення.
3. Значення конкурентної політики та політики у сфері малого та середнього бізнесу в розвитку економіки.
4. Ефективність конкуренції на ринках, де домінують МСП.

5. Динаміка взаємовідносин між МСП і великими компаніями та механізм формування конкурентної політики.

Література: [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

Практичне заняття № 9. Конкурентна політика ЄС

Навчальний час: 2 год.

План практичного заняття

1. Історія формування спільної конкурентної політики ЄС.
2. Адаптація українського законодавства до правил ЄС.
3. Дослідження правових засад співробітництва України та Європейського Союзу з питань захисту конкуренції.
4. Визначення прогалини українського конкурентного законодавства.
5. Перспективи і тенденції розвитку правового забезпечення захисту конкуренції в Україні.
6. Імплементація положень законодавства ЄС щодо вертикальних угод.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств.

Мета практичного заняття – набуття теоретичних знань основ конкурентна політика ЄС

Основні завдання практичних занять:

Вивчити історію формування спільної конкурентної політики ЄС. Вивчити процес адаптації українського законодавства до правил ЄС. Дослідити правові засади співробітництва України та Європейського Союзу з питань захисту конкуренції. Визначити прогалини українського конкурентного законодавства.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Історія формування спільної конкурентної політики ЄС.
2. Адаптація українського законодавства до правил ЄС.
3. Дослідження правових засад співробітництва України та Європейського Союзу з питань захисту конкуренції.
4. Визначення прогалини українського конкурентного законодавства.

5. Перспективи і тенденції розвитку правового забезпечення захисту конкуренції в Україні.

6. Імплементація положень законодавства ЄС щодо вертикальних угод.

Література : [1, 2, 4, 5, 11, 15, 16, 21, 23, 24].

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, обговорення виконаних завдань.

РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Поточний контроль		
Практичні (семінарські) заняття	**Індивідуальна науково-дослідна робота (складання проекту, розробка етапів реалізації проекту, контроль)**	
80	**20**	
100 балів		

4.2. Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

№ з/п	**Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів**	**Бали рейтингу**	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь на практичних заняттях		**До 10 балів**	**80**
• розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; • повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів; • правильне розкриття змісту категорії та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії; • здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки і узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників;		**10 балів**	

• уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення; • демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання; • використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами; • знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань; • знання точних назв і функцій національних та міжнародних фінансово-кредитних установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні	
• порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання); • при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді	**5 бали**
• порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • одночасно мають місце обидва типи недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки «добре»; • відповідь малообгрунтована, неповна; • студент не знайомий з законодавчими матеріалами, матеріалами періодичної преси з фінансових та загальноекономічних питань; • студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки	**3 бали**
• порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки «задовільно»; • у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні; • характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;	**1-2 бали**

• допущені грубі помилки і студент не може їх виправити		
• студент не готовий до заняття.	**0 балів**	
2. Індивідуальна науково-дослідна робота	**До 20 балів**	**20**
▪ глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів, виступ перед групою	**20**	
▪ глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів	**15**	
▪ робота суто компілятивного рівня	**До 5**	

4.3. Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Рейтинг студента (балів)	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Визначення**	**Оцінка**	
			за національною системою	**за системою факультету**
90 – 100	**A**	**Відмінно (EXCELENT)** відмінне виконання з незначною кількістю помилок	**Відмінно**	**5**
82 – 89	**B**	**Дуже добре (VERI GOOD)** вище середніх стандартів, але з деякими помилками	**Добре**	**4**
75 – 81	**C**	**Добре (GOOD) –** в цілому змістовна і правильна робота з певною кількістю значних помилок	**Добре**	
69 – 74	**D**	**Задовільно (SATISFACTORI) –** непогано, але зі значною кількістю недоліків	**Задовільно**	**3**
60 – 68	**E**	**Достатньо (SUFFICIENT)** – виконання відповідає мінімальним критеріям	**Задовільно**	
35 – 59	**FX**	**Незадовільно (FAIL) –** необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання екзамену	**Незадовільно**	**2**
1 – 34	**F**	**Незадовільно (FAIL) –** необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні та інструктивні матеріали

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua
2. Податковий кодекс від 23.12.2010 № 2856-VI / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua
3. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua
4. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2211-III (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua
5. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua
6. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua
7. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 01.12.1998 № 284-XIV (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua

Основна література

1.Базилевич В.Д. Формування конкурентного середовища у транзитивній економіці / В.Д. Базлевич // Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. – 2003. – №2. – С.24-28.

2.Борисенко З.М. Конкурентна політика держави як фактор розвитку економіки України: Монографія / З.М. Борисенко – К.: Таксон, 2004. – 326 с.

3.Ігнатюк А.І. Галузеві ринки: теорія, практика, напрями регулювання/ А.І.Ігнатюк. – К.:ННЦ ІАЕ, 2010-465 с.

4.Костусев А.А. Конкурентная политика в Украине. Монография. / А.А. Костусев. – К.: КНЭУ, 2003. – 310 с.

5.Лагутін В.Д. Конкурентна політика держави в умовах трансформації національної економіки: монографія / А.Г. Герасименко, Л.С. Головко, Л.І. Дідківська та ін. За заг.ред. В.Д. Лагутіна. – К.: КНТЕУ, 2008. – 307 с.

6.Уманців Ю.М. Корпоративні структури у глобальному конкурентному просторі / Ю.М. Уманців. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 410 с.

7.Филюк Г.М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: Монографія. / Г.М. Филюк – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2009. – 404 с.

8.Проект Загальнодержавної програми розвитку конкуренції в Україні на 2014-2024 рр. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48634

9.Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15

10.Про Національний план дій щодо впровадження Програми економічних реформ «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»: Указ Президента України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504/2011

11. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2201-III (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/ publish/article/100571

12.Finch A. Political and Economic Motives for Milk Consumption / A. Finch, M. Henderson and J. Bryson // The Infrastructure of Milk in North California. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://infrastructureofmilk.blogspot.com/

13.USDA. Cooperatives in the Dairy Industry. Report of United States Department of Agriculture. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rurdev.usda.gov/rbs/pub/cir116.pdf

14.Doing business 2009. Comparing regulation in 181 economies. – Washington: Copubl. of World Bank, the International Finance Corporation, and Palgrave Macmillan, 2008. – 211 p

Додаткова література

15. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов
/ М. Портер; пер. с англ.– М. : Альбина Бизнес Бук, 2006.– 454 с.

16. Портер М. Международная конкуренция / М. Портер; пер. с англ.– М. : Международные отношения, 1993.– 386 с. 123.

17. Портер М. Стратегія конкуренції / М. Портер; пер. с англ.– К. : Основи, 1998.– 390 с.

17. Пушкарь А. И. Антикризисное управление: модели, стратегии, механизмы /А. И. Пушкарь, А. Н. Тридед, А. Л. Колос .– Харьков : ООО «Модель Вселенной», 2001.– 452 с.

18. Ридинг К. Стратегическое бизнес-планирование: динамическая система повышения эффективности и обеспечения конкурентного преимущества / К. Ридинг; пер. с англ. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2005. – 384 с.

19. Самуэльсон П. Э. Экономика / П. Э. Самуэльсон, В. Д. Нордхаус ; пер. с англ.–М. : ИД «Вильямс», 2003.– 688 с.

20. Светуньков С. Г. Конкуренция и предпринимательские решения / С. Г. Светуньков, А. А. Литвинов. – Ульяновск : Изд-во «Корпорация технологий продвижения», 2000.– 256 с.

21. Системи фінансового моніторингу. Методологія проектування: Монографія /За ред. О. В. Мозенкова.– Харків : ВД «ІНЖЕК», 2005.– 152 с.

22. Татарников Е. А. Стратегическое управление предприятием: Жить одним днём или планировать своё будущее? / Е. А. Татарников. – М. : Изд-во «Альфа-пресс», 2006.– 240 с.

23. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства : Монографія / За заг. ред. Ю. Б. Іванова і О. М. Тищенка.– Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006.– 384 с.

24. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент: Концепции и ситуации для анализа: Пер. с англ. / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд.– М.: Вильямс, 2003.– 924 с.